

har gaaet de samme Veje som Luther, i. Ofs. Nikolaus Tsch. (Mesteste Gud i Himmerig. O Guds Lam uskyldig.)

God er det for en Vej? En faare besteden Vej. Luthers egentlige Arbejde for Kirkesangen er at „forbedre“ de gamle Sange. „Teologisk Tidsskrift“ har jeg søgt at vise dette med nærmere Redogørelse for „Enfaldigheder. Men for Resten behøver man jo ikke saa megen Lærdom for at se det. God er det for Sange? Der er den allerede nævnte Høflesang efter Radvoren Gud være Lovet og priset, hvormed efter vort Ritual Radvordstjenestens skulde slutte. God er den? Et gammelt middelalderligt Vers, som Luther har rettet paa og digtet lidt til.

Der er Lovet være du Jesus Krist, ligeledes et idelig brugt middelalderligt Vers, som der er digtet noget til. Nu bede vi den Seliggaaend Ihesaa.

Stundom er „Forbedringen“ mere grundig, saa at Sangen er helt ny, men dog Gengivelse af noget gammelt, saasom 3 Dødens Vaand vor Frelser Iaa.

Saadanne Sange er skrevne med Gudstjeneste for Øje, og de er i sig selv Menighedsudtjæneste. Det er, som om de aldrig kunde forelæses. Jævnt og dog festligt siger de det, der skal siges, og saa lader de være at døgne Ord paa Ord for at saa sagt alt, hvad et Hjerte kan rumme og lide. Efter god gammel Skik famler de det udfølgelige i et Skalleluja eller et Kyrieleis. Kortest af det hele er „den Fredens Sang“, ogsaa et aldgammelt oppudst Stykke, som tidligere var den danske Gudstjenestes næsten faste Slutningsang.

Førløst og Freden naadelig, o Gud, i vore Tider. Der er dog ingen uden dig, som for os kunde stride. Vor Hjælp er du alene. Hjælp til Fred i dine Rønder og paa Havets dybe Bunde.

Dg saa kunde Luther digte for Børnene. Børneligheden har gjort Sangene stadig unge. Behold os Herre, ved dit Ord, er en Børnesang, og fra Himlen højt er ligesaa.

Førløst og fidi er Luthers Sang en mandig Sang. Det kender vi fra den under Fære digtede Vor Gud han er saa fast en Borg. Men efterse de andre. De er det alle sammen. Dg saadan skal det være.

Luthers Bøn.

Luthers gode Bøn, Magister Frederik Myconius, der med Nette bærer Navnet „Thyningens Reformator“, blev, efter i adskillige Aar at have lidt af Umagtering, i Aaret 1540, kun 49 Aar gammel, lagt ned paa et saa alvorligt Sygeleje, at ingen kunde tænke sig Muligheden af, at han igen kunde rejse sig derfra, han selv saa med No sin sidste Time i Væde, men udtalte ofte med et dybt Suf: „Al, hvor jeg dog gerne engang for min Vortgang fra denne Verden vilde se min højt elskede Luthers Ansigt!“ Hans Tilstand forværedes fra Dag til Dag, og som oftest maatte han tilbringe de lange Vinternætter uden Svov. En Nat, da han saaledes laa hen uden at kunne sove, lod han sig bringe Pen og Papir og skrev med rystende Haand et hjerteligt Brev til sin dyrebare Ven.

Luther læste Brevet med dyb Bevægelse og sendte ham straks følgende Svar: „Nej, du sluttige Arbejder i Herrens Gerning maa endnu ikke kaldes bort. Jeg befaler dig i Guds Navn at leve, fordi jeg endnu har saa haardt Brug for dig til Kirkeforbedringen!“

Myconius havde allerede mistet Mælet, da Luthers Brev kom. Men fra dette Øjeblik stede der et stort Omflag i hans Tilstand, og han blev snart saa rask, at han kunde rejse til Wittenberg og besøge Luther. Med dyb Bevægelse vidnede han for alle, der hørte ham i Anledning af hans Gendeværelse: „Ja, næst vor barmhjertige Fader i Himlen skylder jeg Martin Luther, denne Vønnens Gæst, der ved sin Tro kan afstvinge Gud alt, at mit Liv er blevet forlænget. Hans Magtord har rejst mig op fra Dødslejet, ligesom

Jesu Magtord kaldte Lazarus ud af Graven!“

Endnu i seks Aar ffr Myconius Lov til at leve, idet hans Død først indtraf den 7. April 1546.

„Alt, hvad jeg begærer, naar jeg beder i Tro, det skal jeg faa.

Danskerne i Shelby og Audubon Counties, Iowa, befyldes for at være utro imod De Forenede Stater.

Jeg sniffer herbed at henlede Danskerne i Shelby og Audubon Counties Opmærksomhed paa følgende, som findes i en af Des Moines Dagblade. Det vedrører alle Danst-Amerikanere, synes jeg — men da jærlig den dansk-amerikanske Befolkning i ovennævnte Counties i Iowa.

„Des Moines Capital“ af 31 Juli har en Redaktionsartikel, som slutter med at befyldte den danske Befolkning i Shelby og Audubon Counties for at være intet mindre end Forrædere imod U. S. Befolkningen lyder overfor som følger: — „Saa skal vi ikke bryde os om Danskerne i Shelby og Audubon Counties, som synes villige naar som helst til at indblande sig (butt in) og hjælpe Tyskerne — deres gamle Fjende —“

Jeg gengiver i det efterfølgende Artiklen i sin Helhed.

This Would Be Good Medicine For Many Years.

If the allies, after they win, carry their victory far enough to destroy the German empire, and either execute or banish the whole German royal family; if Germany is made powerless; if the dream of German world domination shall be taken out of their heads; if the German boodle which is scattered all the way from Brazil to the Arctic Ocean shall be captured and destroyed; if the German Professors shall be put out of American colleges and universities where for 50 years they have been concealing themselves and proceeding under various disguises; if German poisonous gases and German liquid fire shall be put in the list of inhuman barbarity—it may not matter so much in regard to teaching the German language in any part of the U. S. Destroy Germany throughout the globe and we have settled many things. We shall then be permitted to read and write, sing and shout in our own way and manner. Then reading, writing and singing will be an individual matter, not representing a conspiracy against the human race. Then we shall not be concerned about the Danes in Shelby and Audubon Counties who seem to be willing to butt in at any time to help Germany, their old enemy. Not only whipping, but paralyzing Germany, is the one pressing and necessary thing at this hour.

Jeg maatte gnide mine Øjne to Gange, da jeg læste det i Des Moines Capital, som jeg købte paa Toget imellem St. Paul og Des Moines, men det stod der min færdige, jeg udbryd uvilkaarlig: det er en nederdrægtig Løgn! — og jeg gentager det eftertrykkeligt her.

Ganske vist er jeg ikke længere en af Danskerne i de nævnte Counties, men jeg boede der i mange Aar og kender de fleste af de ældre danske Familier og ved, at de er tro, loyale og gode Amerikanere om end fødte i Danmark, — jeg ved, at der er Tusinder af Dansk-Amerikaneres Sønner i den amerikanske Hær, og jeg ved, at mange af dem kom fra Shelby og Audubon Counties. — Det er oprørende for os Amerikanere af Dansk Afstamning, som har vore Sønner i Hæren eller Flaaden, og som lider, bløder og dør for Amerika, — at læse en saa ondskabsfuld og Iagnagtig Beskyldning; selv har jeg to Sønner paa Vestfronten i Frankrig — begge født i Audubon County — hvoraf i al Fald den ene nu er med i det blodige Slag, som for Tiden raser der og det er der mange andre Dansk Amerikanere, som har — og saa skal vi forældre dog befyldes for, at vi er tyffindede, at vi er villige til, naar som helst at tage Tyskernes Parti — der er og

bliver en skændig Løgn. — Hvad i al Verden er dog slet i de nævnte Counties, som i mindste Maade kunde give Anledning til, at noget amerikansk Dagblad vil nedværdiggigg sig til at fremkomme med en for os saa uretfærdige Beskyldning og derved jærte en Skampet paa os som loyale amerikanske Borgere? —

Jeg er overbevist om, at der ikke er og aldrig har været Grund til offentligt at udslænge en saa infam Beskyldning. — Hvad enten det er Redaktøren af „Des Moines Capital“ eller en af hans Medhjælpere, der har skrevet det, saa burde de Danst i Shelby og Audubon Counties ikke lade det gaa hen upaatakt; der burde lægges Sag an mod Bladet for Uretfærdighed — huff paa, at det er læst af Tusinder af vore Medborgere; skal vi Dansk-Amerikanere taale den fornærmelse? Vil Danskerne i Shelby og Audubon Counties roligt finde sig i det fornærmende i en saa Iagnagtig Beskyldning?

A. Berggreen, Immigration Agent, Nor. Pac. Ry. Co., St. Paul, Minn.

Vi tilstømmer, at den Uretfærdighed, her er paapeget, ikke bør gaa upaatakt hen. Der bør tages fast men roligt og fættet paa „The Capital“ for en saadan Beskyldning. Df's Red.

Fra Boston, Mas.

Det kan vist være paa Tide, at vi lader høre lidt fra os her i Bethania; vi har jo nu en glædelig Tidende at meddele, og saa gaar det saa let at skrive. Paf. E. Prøvensen har nu sagt ja til vort Kald, da vi for anden Gang tilstillede ham det.

At vi glæder os meget til Paf. Prøvensens komme, behøver jeg vel næppe at nævne; thi enhver Menighed, som har prøvet at staa foruden Præst og Sjælesørger en Tid, ved af Erfaring, hvad det betyder og ved ogsaa hvilket Værdiens Suk der kan gaa hen over hele Menigheden, naar endelig det lille atraaede Ord „ja“ kommer.

Jeg skal altsaa ikke skrive mere om vor Glæde over det „Ja“ vi nu har faaet, men jeg følger derimod en uimodstændig Lyft til at skrive lidt mere om, hvorledes vi ogsaa glædede os og takkede Herren de Gange, vi fik nej til Svaret paa vort Kaldsbrev. Glæde os og takke Herren, naar vi fik nej, det var da en underlig Maade at tage Sagen paa, vil de fleste maasse sige; det var jo hvad vi vilde kalde en Skuffelse. Dertil vil jeg selvfølgelig hvare ja, det er sandt nok, men nu skal jeg fortælle, hvorledes Menigheden tog imod disse Skuffelser. Med hvert Kaldsbrev, vi udsendte, fulgte vore Bønner: „Herre, vi er saa forfnyede og har saa svært ved at lende, hvad der er din gode og velbehagelige Villie; derfor det nu er din Villie, at vi maa faa den Herrens Tjener, vi her falder til vor Præst og Sjælesørger, vil du faa, ved din gode Selvigaand velbede ham saaledes, at det maa blive ham klart, at han skal svare ja, men er det ikke din Villie, vil du saa ligeledes gøre det klart for ham, at han skal svare nej, saa det maa være din Villie og din Villie alene, der sker.“

Er det saa underligt, at vi sagde Herren Tak, hvad enten det gik efter vore Bønner eller ej, naar vi vidste, at Herren selv ordnede den Sag efter sin egen Villie. Hvad Guds Ords Forkyndelse angaar, da har vi været godt stille under Vakansen, og vi har lært noget af at sige Herren Tak for, hvad han har stænket sin Kirke paa Jord, naar han gav den trofaste Bidner og Tjenere. Siden 1. April, da Paf. L. S. Kær rejste, har vi ladet Præsterne Vilh. Beck og Woe prædike for os, den ene om Formiddagen og den anden om Aftenen, og en Spændag hver Maaned har Kredens Præster Skiftevis bekynt Menigheden med Ord og Sakramenter. Paf. C. E. Nielsen, Falmouth, Me., var her i sidste Uge, og derfor er det endnu saa frisk i Grindringen, saa jeg skal nævne et Par Ord derom.

Lorsdag Aften talte Pastor Nielsen i Ungdomsforeningen over Emnet: „Hvilke Fortrin har vi i vor

lutherske Kirke fremfor de reformerte Samfund?“ Paf. Nielsen dvælede der jærlig ved Paulus's Formaning til den unge Timotheus: „Bliv i det, som du har lært, og som du er forbisjet om, efterdi du ved, af hvem du har lært det.“ Paf. Nielsen paaviste her den frugtlige Fære, der ligger for os i ikke at blive i det vi har lært. Ligeledes fortlarede han os Jorffellen paa Naademidlerne, saaledes som de forskjellige Samfund forvalter dem, og jeg tror, det hjalp os alle til mere Klarhed i denne hellige Sag.

Vi siger baade Paf. Nielsen og Kredens øvrige Præster Tak for deres Besøg her i Menigheden.

Noget, man selv af hele sin Sjæl elsker, det sætter man ogsaa stor Pris paa baade at tale og skrive om, og derfor er det altid mig en Glæde at fortælle om vor lille Bethania, men man skal jo være befyldt, thi da jeg selv er en lille Part af Menigheden, saa kan det jo let komme til at se ud, som Selvros eller Hovmod, men det nytter ikke, jeg vil alligevel sige, at til Trods for alle vore Strøbeligheder, Fejl og Fald, saa har vi det alligevel skönt og velbesigtet, og naar vi er samlede i vort lille hyggelige Guds-Hus, saa føler jeg ofte Trang til at synge med Gruntvig:

Tusinde Døgne, verdslige søgne, Guldne for Kød, Kan de vel ligne Een Dag af dine, Som vi dem nød, Naar under Sang med dit vingede Ord Sjælen af Vy over Stjernerne for!

Jør jeg fik ovenstaaende affendt som Dansk luth. Kirkeblad ind til mig, og jeg læste Stykket af Paf. J. C. Naberger, som har til Overskrift: „Tal vel om din Menighed.“

Svor jeg glædede mig over at læse dette, jeg vilde ønske, hver eneste Præst og Menighedsmedlem dette med alvorlig Eftertanke, og derfor de saa ogsaa alle sammen vilde gøre derefter, saa vilde sikkert mange Stæbeber rettes og flere udenforstaaende saa Lyft til at komme indenfor, hvor der er godt at være. Paf. J. C. Naberger skriver, at han har mødt Menighedsfolk, som har talt saa nedsettende om deres Menighed, at det Gang efter Gang har undret ham, hvordan de i det hele kunde høre til saadan en Menighed. Endvidere skriver Paf. Naberger, at der er Menighedsfolk, som kun ser og taler om de mørke Sider ved deres Menighed, men at det er ikke altid dem, der taler højt om deres Menigheds Fejl, der er mest virksomme i Arbejdet for at rette de Fejl, som de taler saa højt om. Mon der findes en Menighed i vort, eller i noget andet Kirkesamfund, hvor man ikke kan møde nogle enkelte af disse stoffels ulykkelige Menneker? Jeg falder dem ulykkelige, fordi de gaar fuldstændig glip af den Glæde og Lykke, det er at staa lige midt i Guds Menighed, omringet af Guds Børns Kærlighed, effkende hverandre, som Gud elsker sine. Altid er det dem, der raaber højest om Mangel paa Kærlighed hos de andre, mens de selv gør alt, hvad der staar i deres Magt for at stude Kærligheden bort fra sig. Jeg siger nok engang: „Stafkels ulykkelige Menneker.“

Svor er det ogsaa sandt, hvad Paf. Naberger skriver videre: „Det er vist ofte dem, der gir det største Arbejde i Menigheden, der kritiserer mindst. De ser vel baade Feslene og Manglerne, ligesaa vel som de andre; men de vil ofte hellere undskyldes end anfælg.“

Tak for dette Ord, kære Paf. J. C. Naberger, jeg vil heretter betragte det som fælt Befædendeb, naar jeg er lidt angstelig for at blive befyldt for Selvros eller Hovmod, naar jeg taler vel om min egen Menighed.

Christian Nybo.

Skriv opmuntrende til Soldaterne. Efter hvad der meddeles fra Fronten i Frankrig, er de Bøve, som de amerikanske Mødre sender deres Soldatersønner, fulde af Kærlighed og moderlig Omsorg, men

80 ACRES „Wild Land“ god Lerjord, let at rydde, tildels bevokset med Buske, ved Stat Vej, Postrute, Telefon, 8½ Mil til livlig By. \$35 Acren, Vilkaar der passer Køberne. 160 Acres god Lerjord der vil producere klimatiseret Kornsorter, indbefattet Græs og Kløver, det bedste i Landet, alt indhegnet og „Cross fenced“, 20 pløjet, 25 Eng, Resten Græsgange. Godt Beboelseshus 24x26 Sidelængde 14x14, Stald 60x60 og flere andre Bygninger, 12 Mil til Milawa, ved god Vej. \$3,000 til \$4,000 kontant. Resten paa lette Vilkaar. Hvis interesseret skriv efter nærmere Oplysninger til Allen & Morneau, Milaca, Minn.

Dansk luthersk Mission i Amerika

I TIDEN FØR 1884.

Af Prof. P. S. VIG.

Udgivet af Den forenede danske ev. luth. Kirke ved en Komite.

PRIS \$1.00.

Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebr.

ikke altid lige fornuftige. Altfor ofte indeholder Brevene Udtryk for Uenglelse og Bekymring, som virker nebrtrykkende paa Soldaterne. De faar ikke blot Smaasørgerne i Familien bekyret, men bekyres ogsaa hyppigt med de større Bekymringer, som er en Følge af deres Forværelse fra Hjemmet.

„Hvis min Moder blot ikke vilde angstes saa meget, vilde det være bedre baade for hende og for mig.“ er en Udtalelse, som man hører fra Hundreder af Soldater paa Hospitallerne i Europa. Mrs. Edward Wickers fra Boston, som lige er vendt tilbage til Amerika efter i de sidste tre Aar at have deltaget i Røde Kors's Arbejde i England og Frankrig siger derom:

„Mænd, der staar overfor Operationer eller Amputationer, vil atter og atter vende tilbage til dette Punkt. I saadanne alvorlige Øjeblikke tænker de først og fremmest paa deres Moder, og deres største Bekymring er, at hun maasse skal komme til at lide. Naar en Soldat ligger paa Sygelejet, indeholder hver anden Sætning, han siger, Ordene „Min Moder“ eller „Min Kone“ eller „Min Kæreste“, ofte ogsaa „Min Kammerat“.

„Dg jeg vilde gerne sige til de unge Piger her i Landet, at Mændene derovre tænker paa deres kvindelige Befædte her med forøget Respekt og Højsagtelse. At de unge Piger, som de har ladet tilbage, er værd at kæmpe for, er en Tanke, som opholder og opbløder Soldaterne under Kampene, og i den store Prøve, naar de maa lide og dø.“

„Lad alle Brevene herovre fra være saa opmuntrende og saa fulde af Nyheder som muligt. Glem heller ikke at fortælle Soldaterne, hvad Folk herhjemme gør for at fremme Krigsarbejdet. De sniffer at høre gode Efterretninger om det Røde Kors's, Friheds Kaanene og War Savings Stamp Kampagnen.“

„Hvis et Brev er præget af Liv og Haab og gode Nyheder, vil Soldaten lade det gaa videre til sine Kammerater. Hvis det er nedtrykkende, vil han lade det for sig selv og sætte sig hen i en affisdes Krog. Dg Virkningen deraf rækker langt videre, end Brevskriveren selv aner. Saa sig til alle, at de skal skrive lyst og opmuntrende til Mændene derovre.“

„Dg“, sluttede Mrs. Wickers, „Hvis ikke efterlændende med Røde Kors's Arbejde eller det andet Krigsarbejde, efter som Tiden gaar. Tro ikke, at der vil blive gjort nok uden deres Hjælp! Over enestue Vandage, som Kvinderne herovre forførdiger, hvert Sting, de tager, og hver Wafler, de strikker, betynder forsøgt Pleje og Bekvæmlighed for en høg eller faaret Soldat i Frankrig.“

TIL SALG. 200 A. Farm i Skand. Nabolag, 9 Mile fra Jernbaneby, ved god Vej. Bedste Jordbonitet, gode Bygninger. 80 under Plov, 30 ryddet. Indhegnet og „Cross fenced“. Pris \$10,500. \$2500. kontant, Resten paa gode Betingelser. Overtagelse naar som helst. Skriv paa Engelsk eller Skandinavisk. JENS JENSON, Luck, Wis.

Dansk Missionshjem, 130 Prospect Ave (near 3rd Ave), Brooklyn, N. Y. (Telephone: South 486)

Godt købt paa en Minnesota Farm. 80 Acres Land i Kandiyoh County, beliggende 7 Mil fra Øst for Wilmar og kun 2 Mil fra en god Indlandsby, vel „improved“ og et Stykke af første Klases Land i alle Henseender. Denne Farm kan blive købt til den lave Pris af \$85 pr. Acre og kan erholdes paa lette Vilkaar. For nærmere Oplysninger besøg eller skriv til ANDERSON LAND COMPANY, Willmar, Minn.

Naar De er i Chicago

besøg det kristelige Ungdomshjem 1652 North Rockwell Street, lige overfor Ebenezer Kafe. — Dansk Madlavning. — Næmelige Priser. — Godt Selstak i hyggelige Omgivelser. — Telefon Armitage 8738

Øget.

Børnehjems Bestyrer og Bestyrerinde søges (Mand og Kvinde) paa Børnehjemmet i Waupaca, Wis., til 1. Oktober 1918. Løn 500 Dollars, fri Bolig, Kost, Lys (elektrisk Lys er indlagt), Barne, Telefon. Mulige Ansøgere bedes henvende sig til undertegnede inden 1. August 1918. Anbefalinger fra bedkommendes Præst maa ledsage Ansøgningen. C. C. Roth, Elk Horn, Ia.

Nyt.

Den gaadefulde Magt. En ny Fortælling af Lauritz Peterfen. Smukt indb. \$1.80.

Af Dødsens Rød. Kong Davids syv Penitente-Salmer. Af A. Fibi-ger. Smukt indb. \$1.80

Paa Rager havet atter følgende Bøger:

Stilhed og Stykke. En Andagtsbog over Psalmene af S. J. F. C. Mathiesen. Pris \$3.40, godt indbunden.

Jens og Kirstine. En Fortælling af Missionær Sørensen, Jfakt. 94 Sider. Pris 25c.

Ungdomsliv. Af Olfert Ricard. Smukt indb. Pris \$1.30.

R. P. Rabben: Fortællinger og Stikter. Pris indb. \$2.

Hjemmenes Døgsamling III — indeholdende, R. P. Rabben: Strandfogdens Datter, Lauritz Peterfen: Sigrid og Olfert Ricard: Kristus og hans Mænd. 3 smukt indbundne Bøger \$2.00.

S. Wellejus: Luthers Kristusopfattelse. 26 Sider i Omflag 15c.

L. Lauritsen: Danske Mænd — Skrifter for Ungdommen XIII. 60 Sider i Omflag 30c.

E. G. Holm: Naar Dagen hel-der. Andagtsbog for Gamle. 31 Dage. 32 Sider i Omflag 15c.

L. Vestrup: Johannes Aabenbaring. Et Bibelstudium for Menigheden. 52 Sider i Omflag 25c.

Elías. En bibelsk Novelle af Holger Raft. Smukt indb. \$1.60.

Denne er Dagen. En Samling Feltprædicationer af Olfert Ricard. Smukt indb. \$1.40

Danish Lutheran Publishing House Blair, Nebr.